

Pogrebna farsa žrtev iz Hude jame

Pred dnevi sem dobil pisno obvestilo predsednika države g. Boruta Pahorja, da bo na Dobravi pri Mariboru poslovilna pogrebna slovesnost žrtev iz Hude jame. Da ne bo nesporazuma, moram najprej izraziti globoko spoštovanje predsedniku za pogum in razsodno odločitev, da je s to slovesnostjo poskušal spraviti sprte Slovence. Hvala mu, še posebno ker je v svojem govoru in z navzočnostjo pri vseh obredih kot nekatoličan, vzgojen v kolektivizmu, s tem pokazal, da spoštuje drugačnost in jo dopušča, česar za predhodnike njegove politične opcije ne morem trditi. Občutek imam, da takšnega spoštovanja številni »pomembni« politiki in voditelji države ne zmorejo, saj jih nisem opazil na slovesnosti. Predsedniku tudi ne zamerim, da je bil sam proces pogrebne slovesnosti zelo čuden, ker verjetno na potek krščanskega obreda osebno ni vplival. Pohvale vreden je tudi iskren in resnicoljuben uvodni govor g. Petra Sušnika, ki je s prizadetostjo razgrnil dejansko razsežnost vzrokov za spor med Slovenci.

Osebno sem pa »slovesnost« doživljal kot farso, še posebno ker sem pred tem na RTV Slovenija videl »trofejno razstavo« lobanj, čeljusti, golenic ... žrtev podobnega genocida, na kateri prav tako kot na Dobravi ni bilo podatkov o tem, kdo so umrli, kdaj, kako in zakaj so umrli. V mariborski stolni cerkvi in na Dobravi sem ves čas »razstave« videl samo zaprto krsto in na koncu nekakšno jamo, kamor so jo spustili, in to zunaj »zaščitene območja«, česa, za kaj in pred kom, ne vem in tudi ni bilo na ogled. Kdo in kaj je bilo v krsti, ne vem, tudi se nisem mogel posloviti od konkretne osebe, če je bila v krsti, in je ne pokropiti z blagoslovljeno vodo. Drugo jutro je bila jama brez vsakega znamenja zasuta, venci žalovanja odstranjeni za zaklenjenimi vrati »zaščitene območja«. V evangeliju sicer piše, da so drugo jutro žene našle prazen Kristusov grob, ker je vstal od mrtvih (Lk 24,3-11), a na Dobravi grob ni bil prazen, ampak zasut. Če to ni farsa, naj mi kdo razloži, zakaj so potem moje starše, sorodnike in znance pogrebni in cerkveni dostojanstveniki poko-

pali povsem drugače. In danes imam grob svojih staršev z napisom in s križem, kamor jih lahko hodim počastit in zanje molit, ker vem, kje in kdo v grobu leži.

Prav tako se ne morem znebiti občutka ob »pogrebu« na Dobravi, da je bil to pogreb Hrvatov in ne slovenskih žrtev iz Hude jame. Če se ne motim, je bilo Hrvatov in njihovih zastav tako v stolnici kot na pokopališču več kot Slovencev. Tam je bilo tudi ogromno žalnih sveč v barvah in z grbom hrvaške države, medtem ko nisem videl niti ene slovenske sveče in samo eno zastavo. Slovesnost je potekala tudi ob hrvaškem spomeniku žrtev poboja ustašev na Teznem v Mariboru, ki so jih odkrili ob graditvi avtoceste, za katere pa smo Mariborčani vedeli že takoj po vojni, a si večina o tem ni upala govoriti. Spominskega znamenja žrtev iz Hude jame tudi nisem videl, ne v resnici in ne kot načrtovanega. Sklepam, da bodo brezimne žrtve v črnih PVC-vrečah na »zaščitenem območju« na koncu zagrebli, nanje pozabili, nekateri pa rekli: No, pa smo se rešili te povojne more! Sprašujem se, zakaj skupaj s Hrvati, zakaj je bila slovesnost ob spomeniku pobitim ustašem. Sem morda žaljiv, če sklepam da zato, ker je organizator želel žrtve poboja iz Hude jame enačiti s kolaboranti? Ali se nekaj podobnega ne dogaja ob postavljanju spomenika žrtvam vojn v Ljubljani? Naj razume, kdor more, jaz ne razumem.

S tem osebnim mnenjem nisem imel namena nikogar žaliti, najmanj pa predsednika države, za katerega sem ob njegovi izvolitvi zapisal, da smo končno Slovenci verjetno dobili predsednika vseh Slovencev. V to še vedno verjamem, kot tudi upam, da bomo Slovenci pri naslednjih volitvah končno dobili tandem (dvojico) iskrenih predsednikov države in vlade, ki bosta pripravljena in sposobna zadati usodni udarec zaviralcem demokracije in razvoja države ter omogočila resnično spravo s parlamentarnim priznanjem zločinov, obsodbo komunizma in simbolov režima pred osamosvojitvijo. Žal so Janezu Janši to preprečili in mu še ni uspelo izpeljati za državo pozitivnih ciljev.

Ervin A. Schwarzbartl, Domžale